

Programové prohlášení vlády České republiky

1. Úvod

Vláda České republiky, vytvořená společnou vůlí České strany sociálně demokratické, Křesťanské a demokratické unie – Československé strany lidové a Unie svobody – Demokratické unie, předstupuje před veřejnost a Poslaneckou sněmovnu přesvědčena, že se o důvěru uchází na základě jasně sděleného programu nové vládní politiky.

2. Preambule: cíle a priority

Vláda navazuje na zdárné završení přístupového procesu do Evropské unie, jímž se občanům ČR otevřela možnost plně se podílet na evropské integraci. Vláda bude v rámci evropského modelu přispívat k rozvíjení ČR jako demokratického a moderního sociálního státu s vyspělou tržní ekonomikou založenou na znalostech, schopnou zajistit udržitelný hospodářský růst, větší počet a vyšší kvalitu pracovních míst a větší sociální soudržnost.

Vláda usiluje o rozvíjení demokratického právního státu, o svobodnější a rovnoprávnější účast občanů na utváření života společnosti, s nezastupitelnou rolí krajů a obcí. Vláda bude rozvíjet moderní sociální stát, který dbá o sociální zabezpečení občanů a solidaritu mezi nimi v rámci sociálně tržního a ekologicky odpovědného hospodářství, v souladu s cíli evropské sociální charty.

Vláda naváže na práci předchozích vlád a bude usilovat o prohlubování evropské integrace a zahraniční politiku orientovanou na bezpečnost, dodržování lidských práv a mezinárodního práva a spravedlivé a multikulturní uspořádání světa.

Vláda se soustředí na tyto priority:

aktivní a konstruktivní účast ČR v procesu prohlubování evropské integrace, a to zejména s ohledem na přijetí Smlouvy o ústavě pro Evropu a na české národní zájmy, a účast v rámci transatlantické a mezinárodní spolupráce založené na trvalém prosazování principu rovnoprávnosti v mezinárodních vztazích,

důsledný boj s korupcí, s kriminalitou, šedou a černou ekonomikou a zlepšení vymahatelnosti práva,

urychlení hospodářského růstu na základě inovací, investic do moderních technologií a podpory malých a středních podniků,

ozdravení veřejných financí a zvyšování efektivity veřejných výdajů s cílem přistoupit k Evropské měnové unii do roku 2010,

snížení nezaměstnanosti v přímé závislosti na vyšší výkonnosti ekonomiky, zlepšením podmínek pro podnikání, aktivní politikou zaměstnanosti, zejména ve strukturálně postižených regionech,

podporu rodin s dětmi vytvářením příznivého sociálního a ekonomického prostředí,

prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže,

podporu vědy, výzkumu a školství rozvíjením společnosti znalostí, rozšířením přístupu občanů k celoživotnímu vzdělávání a vyššími investicemi státu do vědy, výzkumu a vývoje,

zlepšování podmínek pro kvalitní život na venkově a respekt k životnímu prostředí,

vláda předloží Poslanecké sněmovně návrh reformy důchodového systému.

Tyto programové priority jsou rozvedeny v podobě dílčích cílů a konkrétních záměrů v následujících kapitolách.

Vláda bude jednotlivé kroky svého programu realizovat v časovém rámci vymezeném řádnými volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2006 a se zřetelem k potřebě připravovat dlouhodobější projekty, zejména s výhledem do roku 2010.

3. Česká republika v Evropské unii

Členství ČR v Evropské unii vytváří nový rámec pro českou politiku a uplatňování zájmů ČR. Silná a vlivná Evropská unie může účinně přispět k řešení světových problémů a tím i problémů, s nimiž je konfrontována ČR.

Vláda bude usilovat o to, aby se rozhodování v Evropské unii co nejvíce přiblížilo občanům ČR i občanům ostatních členských zemí; vláda připraví referendum o přijetí Smlouvy o ústavě pro Evropu a o její ratifikaci tak, aby tato smlouva, která vytvoří právní rámec pro další rozvoj evropské integrace, mohla vstoupit v platnost koncem roku 2006.

Vláda se bude podílet na formulování a naplňování společné zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie, včetně politiky evropského sousedství, jako významného příspěvku k zajištění bezpečnosti a hospodářské prosperity v Evropě. Při realizaci bezpečnostní politiky ČR bude vycházet z Evropské bezpečnostní strategie.

Vláda vytvoří podmínky pro efektivní využívání evropských finančních nástrojů, zejména strukturálních fondů a Fondu soudržnosti a bude věnovat velkou pozornost projednávání finanční perspektivy Evropské unie na roky 2007 až 2013.

Vláda zabezpečí, aby se ČR aktivně podílela na realizaci Lisabonské strategie, jejímž cílem je vytvořit v tomto desetiletí z Evropské unie nejdynamičtější a nejkonkurenceschopnější ekonomiku světa.

Vláda vytvoří organizační předpoklady pro účinné zajištění evropské agendy na úrovni předsednictva vlády.

4. Hospodářská politika a veřejné finance

4.1. Strategie hospodářské politiky

Hlavním cílem hospodářské strategie vlády je urychlení hospodářského růstu a boj s nezaměstnaností. Pro zajištění trvalé prosperity je třeba tento cíl skloubit s dokončením reformy veřejných financí a vytvořit tak předpoklady pro sblížení naší ekonomické úrovně s vyspělými zeměmi.

Vláda zpracuje novou střednědobou hospodářskou strategii na základě zásad Lisabonského procesu, která se stane základním dokumentem pro koordinaci činností vlády, jež ovlivňují hospodářský růst a zvyšování konkurenceschopnosti české ekonomiky. Vláda zřídí Hospodářskou radu vlády jako svůj poradní a koordinační orgán, který bude tuto strategii navrhopvat.

Vláda bude pokračovat v úsilí o spolupráci s Českou národní bankou při soustavné koordinaci fiskální a měnové politiky.

Vláda se zaměří zejména na podporu rozvoje malého a středního podnikání, ale bude také pokračovat v cílené politice podpory investování a tvorby nových pracovních míst, a to zejména do výroby s vysokou přidanou hodnotou na produktech a službách, technologických center a strategických služeb. Pokračovat bude i podpora zaměřená zejména na regeneraci stávajících průmyslových území a výstavbu technologických center a inkubátorů. Vláda bude dbát o snižování energetické náročnosti hospodářství ČR a o snižování závislosti na dovozu energií.

Podporu investování a podnikání z vnitřních zdrojů bude vláda koordinovat s využíváním zdrojů Evropské unie; přitom bude sledovat překonávání dopadů strukturálních změn a slabší ekonomické úrovně některých regionů, zejména severní a jižní Moravy a severozápadních Čech a připraví programy regionálního rozvoje. Dopravní infrastrukturu vláda chce rozvíjet v souladu s prioritami hospodářského růstu a snižováním nezaměstnanosti.

Vláda zajistí naplňování společné obchodní politiky Evropské unie a bude prosazovat plynulou liberalizaci podmínek světového obchodu zbožím a službami. Vláda bude usilovat o rozvoj podpory exportu a posílí úlohu ekonomicko-obchodní diplomacie. Vláda vytvoří systém podpory vývozu investičních celků.

Vláda v rámci své hospodářské politiky považuje za nezbytné:

zlepšit právní prostředí pro podnikání, a to zejména v oblasti úpadkového práva, správy daní a pracovního práva,

odstranit administrativní bariéry pro podnikání a zjednodušit komunikaci podnikatelské sféry se státními institucemi zavedením jednoho úředního místa pro podnikatele,

realizovat efektivní systém podpory pro malé a střední podnikání v souladu s praxí Evropské unie,

ve spolupráci s Českou národní bankou, bankami, Komisí pro cenné papíry a investičními fondy zlepšit přístup malých a středních firem k financování,

vytvořit podmínky pro posílení spolupráce vědy a školství s průmyslem a efektivně využít prostředků na podporu vědy a výzkumu k růstu konkurenceschopnosti české ekonomiky,

podporovat firemní investice do aplikovaného výzkumu a inovací systémem cílených podpor odpisové politiky.

4.2. Výzkum, vývoj a inovace

Výsledky výzkumu a vývoje vláda považuje za jeden z rozhodujících faktorů nejen obecného rozvoje společnosti znalostí, ale i růstu hospodářství a posilování jeho konkurenceschopnosti; výsledky veřejných výzkumných institucí a vysokých škol v tom mají nezastupitelnou úlohu.

V roce 2005 vláda stanoví dlouhodobé základní směry výzkumu, vývoje a inovací pro ty oblasti, které jsou pro rozvoj české společnosti a její ekonomiky nejdůležitější. Cílem je přitom rovněž zajistit rychlý a účelný přenos výsledků vědy a výzkumu do reálných inovací technických a technologických procesů.

Vláda bude usilovat o rozvoj vědy, výzkumu a vývoje jak na vysokých školách, tak v dalších výzkumných institucích. Zaměří se na podporu sblížení programu mimoškolních pracovišť s vysokoškolským vývojem a výzkumem, přitom pokládá za klíčový rozvoj spolupráce universit a Akademie věd ČR.

4.3. Veřejné finance

Vláda považuje reformu veřejných rozpočtů za podmínku pro zajištění dlouhodobě udržitelného hospodářského růstu i pro jeho urychlení v nejbližších letech, jakož i pro budoucí zavedení společné evropské měny v ČR. V souladu s přijatou koncepcí reformy veřejných rozpočtů bude proto pokračovat ve snižování schodku veřejných rozpočtů tak, aby v roce 2006 byl nižší než čtyři procenta a nejpozději v roce 2008 nepřesáhl tři procenta hrubého domácího produktu a umožnil tak zavedení společné evropské měny nejpozději od roku 2010. Vláda bude důsledně dodržovat Konvergenční program v parametrech, které budou dojednány s Evropskou unií.

Vláda bude při přípravě na zavedení společné měny postupovat dle přijaté společné strategie vlády a České národní banky.

K dosažení těchto makroekonomických cílů bude vláda pokračovat souběžně v nezbytných opatřeních na příjmové i výdajové straně veřejných rozpočtů.

Na příjmové straně vláda:

stabilizuje složenou daňovou kvótu na úrovni již dohodnutých zákonů k reformě veřejných financí; v roce 2006 nebude složená daňová kvóta vyšší než v roce 2003. Vláda dokončí harmonizaci zdanění tabákových výrobků na úroveň minimální sazby platné v Evropské unii,

prosadí novelu zákona o daních z příjmů, jež zrychlí odepisování podnikových investic, zavede slevu na dani na dítě a společné zdanění manželů s dětmi,

zahájí širokou diskusi o zjednodušení daně z příjmů s cílem zpřehlednit podmínky pro placení daní při zachování motivace podporující růst a inovace,

připraví v souladu s předpisy Evropské unie k veřejnému posouzení návrh fiskálně neutrálních ekologických daňových úprav.

V zájmu zvýšení efektivity správy daní bude vláda pokračovat v procesu modernizace daňové a celní správy včetně plného uplatnění možnosti elektronického podávání daňových přiznání. V boji proti projevům šedé ekonomiky, proti daňovým únikům, korupci a dalším negativním ekonomickým jevům vláda prosadí přijetí zákona o registračních pokladnách s fiskální pamětí

a zákona o povinném značení lihu. Ke zvýšení transparentnosti veřejného rozhodování prosadí povinné prokazování původu majetku pro veřejné činitele. Vláda posoudí otázky účinné integrace různých informačních systémů a databází, využívaných daňovými úřady a orgány sociálního zabezpečení a zdravotními pojišťovnami.

Vláda zvýší intenzitu a publicitu kontrol i postihu prodeje pašovaného a falšovaného zboží, nezdaněných tabákových výrobků a alkoholu, zneužívání obchodních značek, porušování autorských práv na českém trhu; vláda přijme účinná opatření proti nelegálnímu zaměstnávání a zneužívání sociálních dávek.

Na výdajové straně veřejných rozpočtů vláda:

zásadně posílí strategické řízení a povinné programování veřejných výdajů a bude pokračovat ve snižování výdajů a jejich restrukturalizaci, včetně přijetí systémových opatření s dlouhodobým úsporným efektem,

prosadí snižování podílu mandatorních a quasimandatorních výdajů ve veřejných rozpočtech,

připraví systém společného zadávání vybraných veřejných zakázek.

Vláda sníží každý rok počet vládních zaměstnanců o 2%, bude pokračovat v racionalizaci státní správy a ministerstev a navrhne, aby Fond národního majetku byl zrušen do konce roku 2005.

Vláda připraví Českou konsolidační agenturu na ukončení její činnosti v roce 2007, zefektivní správu a prodej v ní soustředěných pohledávek a bude pokračovat v privatizaci státních podílů. Vláda ve spolupráci s Českou národní bankou připraví návrh přechodu na systém řízení výdajů státního rozpočtu a státních fondů prostřednictvím Státní pokladny.

Vláda podpoří takovou restrukturalizaci státního rozpočtu, která posílí zdroje pro spolufinancování projektů hrazených z rozpočtu Evropské unie, zdroje pro podporu vědy, výzkumu, vzdělání a dopravní infrastruktury tak, aby výdaje na vládní programové priority nenarušily schválené rozpočtové rámce a byly financovány pouze na vrub úspor a přehodnocení jiných druhů výdajů, včetně výdajů mandatorní povahy. V oblasti čerpání prostředků z rozpočtu Evropské unie si je vláda vědoma povinnosti zajistit co nejlepší podmínky pro jejich čerpání a nutnosti restrukturalizovat národní dotační programy ve prospěch spolufinancování.

Vláda prosadí zákon o rozpočtovém určení daní pro kraje tak, aby se fiskálně neutrálním způsobem zvýšil podíl krajů na sdílených daňových výnosech. S vědomím ústavní odpovědnosti za veřejné rozpočty jako celek vláda posílí monitoring hospodaření krajů a obcí s cílem působit preventivně proti nepřiměřenému zadlužování v této sféře veřejných rozpočtů. Žádné opatření v oblasti monitoringu, metodiky a regulace nenaruší rozpočtovou autonomii krajů a obcí.

Vláda připraví novelu zákona o loteriích s cílem posílit regulaci a transparentnost v této oblasti.

Vláda připraví zákon o nájemném, který stanoví pravidla pro vývoj cen v oblasti bydlení s ohledem na sociální únosnost a místně obvyklé nájemné. Vláda bude pokračovat v uplatňování regulace cen léků s cílem optimalizovat veřejné výdaje v této oblasti.

Vláda bude pokračovat v integraci dozorových orgánů finančního trhu s cílem výrazně zefektivnit dozorovou činnost a zlepšit podmínky pro podnikání ve finančních službách. V prvním kroku vláda sníží počet dozorových institucí ze stávajících čtyř na dvě.

4.4. Doprava

Má-li být doprava uskutečňována ekologicky šetrným a udržitelným způsobem, musí pokračovat budování chybějící vysoce kapacitní dopravní infrastruktury, včetně vodní a železniční dopravní sítě. Dlouhodobě vláda sleduje cíl zajistit rozvoj dopravní infrastruktury. Za tím účelem bude stabilizovat příjmy Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) a zahájí jednání s Evropskou komisí o úpravě výdajového rámce fondu na nejméně 50 mld. Kč s cílem posílit finanční prostředky určené na investice do dopravních sítí a připravit spolufinancování nezbytné pro čerpání evropských fondů. Vláda rovněž zavede výkonové zpoplatnění vybrané silniční sítě nejpozději v roce 2006 s cílem zajistit příjem pro SFDI a zrovnoprávnit cenově dopravní cestu pro automobilovou a železniční dopravu.

Vláda ve spolupráci s kraji podpoří rozvoj veřejné osobní dopravy, aby tak čelila neúměrnému nárůstu dopravy individuální. Vláda připraví aktualizaci Dopravní politiky, která bude zohledňovat dopravní potřeby státu.

Vláda v nejbližším období v rámci rozvoje dopravní infrastruktury podpoří především výstavbu železničních koridorů a uzlů, dálnic, vodních cest a překladišť kombinované dopravy, tedy:

budou dokončeny stavební práce na I. a II. národním železničním koridoru a rozestavěn IV. a částečně i III. koridor. Budou pokračovat práce na modernizaci železničních uzlů Praha a Brno. Rekonstrukce uzlu v Bohumíně bude dokončena a v Ústí nad Labem zahájena,

bude dokončeno dálniční spojení ČR a SRN dálnicemi D5 (Plzeňská) a D8 (Teplická, mimo úseku Lovosice-Řehlovice). Pokračovat bude výstavba D1 (Moravská), D3 (Českobudějovická), D11 (Hradecká), D47 (Ostravská),

bude zahájena stavba dalších částí silničního okruhu okolo Prahy, karlovarské komunikace R6 a řady dalších kapacitních a regionálně významných komunikací,

urychlí přípravu prací na zlepšení plavebních podmínek na dolním Labi. Bude zahájena stavba jezu Přelouč,

vláda zajistí územní ochranu pro postupnou realizaci nejvýznamnějších evropských dopravních koridorů.

Vláda bude podporovat program obnovy a modernizace vozidel veřejné osobní dopravy. Obnovu železničních kolejových vozidel zajistí s využitím možností plynoucích z členství v mezinárodní společnosti EUROFIMA.

Vláda zajistí občanům přístup ke službám veřejné dopravy v potřebném rozsahu, kvalitě a za přijatelnou cenu. Sjednotí podmínky pro úhradu ztráty z veřejné hromadné dopravy pro silniční i železniční dopravu.

Vláda prosadí účinná opatření pro zvýšení bezpečnosti silničního provozu, a to kombinací opatření preventivních (činnost BESIP) i represivních (zvýšení pravomocí i aktivity policie).

5. Sociální soudržnost

Sociální soudržnost společnosti chce vláda posilovat aktivní sociální a rodinnou politikou, vytvářením podmínek pro rovné příležitosti žen a mužů, celoživotním vzděláváním, péčí o zdraví, podporou kultury, vědy a výzkumu.

Vláda podporuje sociální dialog a bude projednávat zásadní opatření týkající se sociálního a hospodářského rozvoje se sociálními partnery. Vláda chce zejména využívat Rady hospodářské a sociální dohody a kolektivního vyjednávání na všech úrovních i v sektoru veřejné správy a služeb.

Vláda předloží návrh právní úpravy posilující rozšiřování kolektivních smluv vyššího stupně a rozšíří smluvní volnost v pracovně právních vztazích a navrhne ratifikaci vybraných úmluv Mezinárodní organizace práce a Revidovanou Evropskou sociální chartu z roku 1996.

Vláda připraví právní a institucionální změny tak, aby právní řád poskytoval prostředky k vynucení dodržování zákazu diskriminace.

Nedílnou součástí ochrany lidských práv je ochrana práv národnostních menšin. Pozornost bude věnována zejména podpoře menšinových kultur a interkulturní výchově ve společnosti. Vláda bude rovněž pokračovat v systémových opatřeních k předcházení sociálnímu vyloučení.

Vláda bude vytvářet podmínky pro rozvoj občanské společnosti a neziskového sektoru jako nenahraditelného prvku demokracie a partnera státu.

5.1. Sociální politika a sociální zabezpečení

Sociální politika vlády bude v souladu se strategií Evropské unie zaměřena na modernizaci a dobudování sociálních systémů ČR. Základem bude boj proti nezaměstnanosti, chudobě a sociálnímu vyloučení, všestranný a vyvážený systém podpory rodin s dětmi, zdravá příjmová politika a dosažení evropských standardů v oblasti pracovněprávní ochrany zaměstnanců, nemocenského a úrazového pojištění a v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Vláda:

přezkoumá možnost využití všech dosažitelných motivačních nástrojů na podporu vstupu do legálního zaměstnání,

zváží vydání společných identifikačních karet sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění všem plátcům,

ve spolupráci s orgány Evropské unie rozvine systematický boj se zneužíváním sociálních dávek a s prací na černo.

Vláda připraví nový systém sociální pomoci, který zajistí kvalitní a potřebám jednotlivců přizpůsobenou sociální péči a kvalitní ošetrovatelskou a zdravotní péči tak, aby lidé zůstávali co nejdéle ve svém přirozeném prostředí.

Vláda:

prosadí zákon o sociálních službách, založený na individuálním příspěvku na péči, který vytvoří podmínky pro posílení efektivní sítě sociálních služeb a pro rovnoprávné uplatnění neziskového sektoru v této oblasti při dodržování státem garantovaných standardů kvality, s cílem zajistit dětem, seniorům a osobám sociálně a zdravotně postiženým vysokou kvalitu života, jejich aktivizaci a začleňování do společnosti,

připraví zákon o hmotné nouzi a omezování sociálního vyloučení,

zajistí aktualizaci životního minima,

navrhne systém ucelené rehabilitace osob se zdravotním postižením,

zlepší podmínky pro poskytování péče o osoby se zdravotním postižením, které budou mít zájem o pracovní a sociální integraci.

Vláda zachová základní jistoty občanů a proto bude modernizovat současné solidární sociální zabezpečení. Vláda:

přijme konsensuální reformní opatření zajišťující dlouhodobou funkčnost, finanční stabilitu a únosnost jednotlivých systémů sociálního zabezpečení,

předloží reformu důchodového systému, jehož základem bude i nadále všeobecné, jednotné, průběžně financované důchodové pojištění garantované státem, založené na mezigenerační a příjmové solidaritě s vyšší závislostí výše důchodu na předchozích výdělcích a zaplaceném pojistném,

bude valorizovat již přiznané důchody tak, aby se i současní důchodci podíleli na růstu bohatství společnosti,

připraví vytvoření účtu státních důchodových rezerv pro realizaci důchodové reformy,

podpoří další rozvoj soukromých kapitálových forem dobrovolného penzijního připojištění tak, aby se stalo plně funkční součástí důchodového systému, s prvky zaměstnaneckého penzijního připojištění,

připraví nový zákon o nemocenském pojištění zabraňující zneužívání tohoto systému, který zajistí nemocenské dávky na dostatečné úrovni.

5.2. Rodinná politika

Vláda považuje za svou prioritu úsilí o překonání kritického stavu demografického vývoje v ČR, který ohrožuje budoucnost naší společnosti a našeho národa.

Vláda sledujíc tento cíl a vědoma si toho, že péče o dítě vyžaduje nové komplexní řešení, které vychází z principu zachovat šanci dítěte vyrůstat v rodinném prostředí:

vytvoří takové sociálně ekonomické podmínky, které umožní ženám i mužům dobře skloubit péči o děti s uplatněním na trhu práce, včetně využití netradičních forem práce k péči o děti a lepšího využití mateřských škol i pro mladší děti,

prosadí návrhy na společné zdanění manželů s dětmi a zavedení daňového zvýhodnění na vyživované dítě v rámci koncepce „Národního programu podpory rodinám s dětmi“,

bude pokračovat v dalším daňovém zvýhodnění rodin s dětmi,

zjednoduší a restrukturalizuje systém státní sociální podpory, v jehož rámci posoudí konstrukci přídatku na dítě,

prosadí novelu zákona o sociálně právní ochraně dětí s cílem zlepšit podmínky pro formy náhradní rodinné péče umožňující dítěti vyrůstat v prostředí co nejbližším rodinnému prostředí, včetně pěstounské péče,

umožní v novém zákoně o nemocenském pojištění čerpání peněžité pomoci v mateřství otcům,

zavede příspěvek na školní potřeby pro děti při zápisu do 1. třídy – 1000 Kč,

prosadí novomanželské půjčky na pořízení bydlení a vybavení bytu mladým rodinám,

prosadí bezplatný pobyt dětí ve věku nad 5 let v mateřských školách,

bude pomáhat krajům a obcím při jejich všestranné podpoře rodinám s dětmi při zajištění zdraví a bezpečnosti dětí, jejich dopravě do škol, v poradenství týkajícím se výchovy i partnerských a rodinných vztahů,

bude prosazovat, aby rodinná politika napomáhala větší dostupnosti vzdělávání, zahrnovala ochranu dětí před sociálními patologiemi i pomoc v krizových situacích a přispívala k sociálnímu začlenění rodin s dětmi a bránila jejich propadu do chudoby.

5.3. Bydlení

Základním cílem v bytové politice je vytvoření předpokladu, aby každá domácnost mohla na bytovém trhu najít a udržet finančně dostupné bydlení v odpovídající kvalitě.

Vláda bude hledat koncepční řešení v oblasti nájemného z bytů, které odstraní současné napětí v nájemném sektoru, bude vycházet z nezávislého šetření aktuální situace a vytvoří předpoklady pro postupné otevření trhu s bydlením.

Vláda bude podporovat:

bydlení mladých rodin a domácností s nižšími příjmy novým programem státní podpory výstavby bytů na neziskovém principu,

bytová družstva při výstavbě nových družstevních bytů pro své členy,

obce při výstavbě obecních nájemních bytů se sociálním určením,

neziskové bydlení s využitím úrokové dotace poskytované k bankovním úvěrům,

výstavbu bytů pro všechny znevýhodněné osoby, např. osoby zdravotně postižené.

Vláda připraví právní úpravu, která účinněji pomůže vlastníkům při správě a údržbě společných částí domů. Vláda bude také aktivněji stimulovat vlastníky bytového fondu při opravách a modernizaci bytových domů.

Vláda připraví změnu právního a ekonomického postavení Státního fondu rozvoje bydlení s cílem využití efektivních úvěrových nástrojů a se zajištěním možnosti jeho finančního doplňování. Vláda také rozšíří investiční pobídky pro vstup potenciálních investorů do bytové výstavby.

Vláda bude podporovat budování infrastruktury pro bytovou výstavbu a bydlení zejména na venkově programem respektujícím ekologickou udržitelnost nové bytové výstavby. Vláda zahrne do systému podpor hledisko energetické úspornosti nové výstavby a zvýšení motivace k dosahování energetických úspor v existujícím bytovém fondu a bude rovněž pokračovat ve zlepšování stavu stávajícího bytového fondu.

Vláda, vědoma si odpovědnosti za politiku bydlení, připraví novou Koncepti politiky bydlení s výhledem do roku 2010, v níž bude zdůrazněna zejména role obcí.

5.4. Zaměstnanost, pracovněprávní vztahy a bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Dosažení plné efektivní zaměstnanosti je strategickým cílem vlády ve smyslu evropské strategie zaměstnanosti. Vláda:

rozšíří smluvní volnost v pracovně právních vztazích novým zákoníkem práce,

rozšíří prostor pro to, aby pracovní podmínky byly sjednávány v kolektivních smlouvách nebo v pracovních smlouvách a tak zajistí větší pružnost trhu práce,

bude prosazovat rozšíření a zkvalitnění nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti orientovaných přednostně na dlouhodobě nezaměstnané a skupiny obtížně se uplatňující na trhu práce,

zaměří se na co nejintenzivnější snižování nezaměstnanosti v regionech severní a jižní Moravy a severozápadních Čech,

bude podporovat projekty, jejichž realizace bude znamenat výraznou tvorbu nových pracovních míst, např. v oblasti veřejných služeb,

zaměří se na zvýšení motivace lidí hledat a udržet si práci,

v oblasti odměňování a příjmové politiky je cílem vlády, aby se na ekonomickém růstu spravedlivě podílely všechny skupiny obyvatelstva,

vytvoří podmínky pro realizaci a kontrolu práva zaměstnance na stejnou odměnu za práci stejné hodnoty,

bude prosazovat právo na sjednávání mzdy v kolektivní nebo pracovní smlouvě,

po dohodě se sociálními partnery zabezpečí přijetí mechanismu vyjednávání o platech ve veřejné správě a službách,

bude posilovat motivační funkce minimální mzdy a minimálních mzdových tarifů,

sníží daňové zatížení nízkopříjmových skupin poplatníků ke zvýšení motivace k přijetí i méně placené práce,

prosadí návrh zákona o inspekci práce, který vytvoří nový systém nezávislého, komplexnějšího a efektivnějšího státního dozoru nad dodržováním pracovněprávních předpisů,

připraví návrh nového průběžně financovaného úrazového pojištění, který bude výrazně motivovat zaměstnavatele i zaměstnance ke snižování pracovní úrazovosti.

5.5. Zdravotnictví

Vláda:

bude prosazovat moderní zdravotní politiku založenou na efektivitě, finanční stabilitě, dostupnosti a kvalitě zdravotní péče a na důstojném zacházení s pacientem, realizovanou v síti zařízení veřejného zdravotnictví, financované především z prostředků veřejného zdravotního pojištění a veřejných rozpočtů,

buude vycházet z toho, že zdraví není kategorií výlučně medicínskou, ale široce humánní, a proto podpoří realizaci programu „Zdraví pro všechny v 21. století“, čímž bude posílena prevence s jejím prokazatelně pozitivním účinkem na zlepšení zdravotního stavu populace,

připraví a zahájí realizaci reformy systému zdravotní péče podle koncepce zdravotní péče, kterou připraví s přihlédnutím ke koncepci medicínských oborů, a jež projde celospolečenskou diskusí. Vláda předloží návrh zákona o zdravotní péči, zákona o zdravotnickém zařízení jako veřejnoprávní instituci, organizované v síti veřejného zdravotnictví a zákona o financování zdravotnictví,

bude dbát o celkovou bilanční rovnováhu veřejného zdravotního pojištění bez zvýšení spoluúčasti občanů na péči hrazené z veřejného zdravotního pojištění a bez zvýšení procentní sazby povinného zdravotního pojištění placeného zaměstnanci a zaměstnavateli, a nepřipustí zúžení stávajícího věcného rozsahu zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění,

bude v lékové politice sledovat dostupnost kvalitních účinných a bezpečných léčiv všem, kteří je potřebují, a podpoří stabilizaci cen léčiv a výši úhrad za ně a v oblasti definovaných zdravotnických prostředků zajistí jejich dostupnost, kvalitu a bezpečnost.

6. Znalostní a informační společnost

6.1. Věda a výzkum

Vláda bude vytvářet podmínky pro rozvoj společnosti znalostí, v níž budou mít výzkum a vývoj společně se vzděláváním jednoznačnou prioritu. Součástí tohoto úsilí bude jak vytváření prostoru pro růst investic do celého tohoto vědeckého komplexu, tak i optimalizace jeho způsobu řízení vedoucí k funkční integraci jeho složek.

Politika vlády bude zaměřena na podporu plného zapojení ČR do evropského výzkumného prostoru a rozhodovacích procesů v oblasti výzkumu a vývoje v Evropské unii. Vláda připraví ucelenou koncepci podpory výzkumu a vývoje a navrhne navýšit prostředky ze státního rozpočtu na výzkum a vývoj tak, aby výdaje z veřejných prostředků na výzkum a vývoj dosáhly do roku 2010 výše 1 % HDP. Vláda vytvoří prostřednictvím nástrojů daňové politiky prostředí, jež bude motivovat soukromý sektor, včetně zahraničních investorů, k podstatně vyššímu podílu na financování výzkumu a vývoje.

Vláda bude rozvíjet ucelenou koncepci podpory vědy a výzkumu opírajíc se přitom o Národní politiku výzkumu a vývoje a o Národní program výzkumu.

Vláda bude usilovat o harmonický rozvoj vědy, výzkumu a vývoje jak na vysokých školách, tak v dalších výzkumných institucích, zvláště Akademie věd ČR. V souladu se současnými evropskými trendy bude dbát o to, aby podpora základního výzkumu nezaostávala. Zaměří se na podporu sblížení mimoškolních pracovišť s vysokoškolským vývojem a výzkumem, přitom pokládá za klíčový rozvoj spolupráce vysokých škol a Akademie věd ČR.

Bude klást důraz na rozvoj zkoumání společnosti, zvláště principů demokratické a sociálně spravedlivé společnosti jako jednoho z předpokladů rozvoje a kultivace občanské společnosti a veřejnosti a inovace státní správy. Součástí politiky vlády bude též důraz na pravidelné a objektivní hodnocení výsledků výzkumu a vývoje, jež bude jedním z rozhodujících kritérií dalšího rozdělování finanční podpory výzkumu a vývoje z veřejných zdrojů.

6.2. Školství a vzdělávání

Vláda považuje školství a vzdělávání za svou prioritu a bude usilovat o jeho rozvoj a o to, aby ČR v této oblasti důstojně obstála v mezinárodním srovnání, zvláště v rámci Evropské unie a naplnila cíle Lisabonského procesu.

Vláda bude pokračovat v reformě školství s cílem utvářet prostupnou, ucelenou a otevřenou vzdělávací soustavu zaručující celoživotní vzdělávání. V návaznosti na přijetí nového školského zákona se vláda zaměří na reformu obsahu vzdělávání a jeho vysokou kvalitu. Transformaci vzdělávání bude výrazněji orientovat na rozvoj klíčových dovedností a schopností, na zkvalitnění informační i občanské gramotnosti a na posílení výuky cizích jazyků.

Vědoma si toho, že základním předpokladem ekonomického růstu jsou ve společnosti postavené na znalostech vzdělaní občané, bude věnovat zvýšenou pozornost zejména terciárnímu sektoru vzdělávání, tj. vysokoškolskému včetně vyššího odborného vzdělávání.

Vláda se zavazuje zachovat a rozšiřovat dostupnost vzdělání a princip bezplatného veřejného základního, středního a vysokoškolského vzdělávání. Při konkrétním naplňování práva na vzdělání bude vláda zvláště:

s ohledem na místní a finanční dostupnost výrazněji podporovat co nejširší účast dětí na předškolním vzdělávání,

vytvářet lepší podmínky k začleňování zdravotně a sociálně znevýhodněných a postižených žáků do vzdělávacích programů základních a středních škol,

rozšiřovat přístup k vyššímu vzdělání včetně vysokoškolského pro děti z méně podnětného sociálního prostředí,

vytvářet srovnatelné podmínky pro vzdělávání na druhém stupni základní školy se vzděláváním v nižších ročnících víceletého gymnázia,

zajišťovat rovné šance pro vzdělání příslušníků jednotlivých etnických skupin,

podporovat vzdělávání v uměleckých a jazykových školách jako nedílné a nepostradatelné součásti vzdělávacího systému.

Vláda se zavazuje zachovat srovnatelné postavení škol všech zřizovatelů.

Vláda bude prosazovat bezpečné prostředí ve školách. Ponižování, zastrašování, nezvládnutá agresivita (šikana), projevy rasizmu a xenofobie musí být soustavně vytlačovány ze škol obdobně jako další sociálně patologické jevy. Vláda se zavazuje vytvořit a posílit instituce, které poskytnou v tomto úsilí školám i rodičům dostatečnou metodickou a odbornou podporu.

Vláda se zavazuje zlepšovat podmínky pro práci pedagogů v souladu se současným úsilím OECD a Evropské unie, a to včetně podmínek platových. Rozhodující roli v tom sehraje zvláště implementace zákona o pedagogických pracovnících a podpora reformy jak postgraduálního, tak dalšího vzdělávání učitelů, jejímž cílem je vytvořit ucelený systém vzdělávání učitelů, za jehož kvalitu bude sdílet odpovědnost stát a vysoké školy.

Vláda zachová jednotnou a ucelenou vzdělávací soustavu při respektování priorit jednotlivých krajů a dokončí procesy, které vedou k racionalizaci a následné stabilizaci sítě škol, především ve vztahu ke skutečnému stavu populace v sídlech, k zajištění obecné dostupnosti předškolního a základního vzdělávání a k optimalizaci struktury nabídky středoškolského vzdělání se zvláštním zřetelem k učňovskému školství.

Vláda předloží návrh zákona o dalším vzdělávání a zvýší motivaci k němu, zejména systémem certifikace a přenositelnosti certifikátů do oblasti školní přípravy, rozvojem informačního prostředí v oblasti dalšího vzdělávání, možností odpisů nákladů na další vzdělávání z daňového základu u fyzických osob.

Vláda se zavazuje dokončit reformu vysokého školství, která povede k posílení role vysokých škol jako hlavního zdroje inovací nutných pro ekonomický a sociálně udržitelný rozvoj státu a ke zvýšení konkurenceschopnosti vysokých škol v rámci evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a evropského prostoru výzkumu a vývoje a následně i konkurenceschopnosti v oblasti ekonomické.

Změny povedou ve svém důsledku především k rozčlenění vzdělávací činnosti na profesně, bezprostředně na pracovním trhu uplatnitelné i všeobecně orientované základní (bakalářské) vysokoškolské studium, na pokročilá studia poskytující kvalifikaci pro výkon povolání na magisterské úrovni, na přípravu pro činnost ve výzkumu a vývoji i kariéru akademického pracovníka, pracovníka v oblasti výzkumu a vývoje apod. Toto rozčlenění umožní, aby terciárního vzdělání zřetelně dosáhlo vyšší procento populace.

Rozhodujícím nástrojem je transformace a posílení financování vysokých škol. Ve střednědobém výhledu bude navýšen rozpočet vysokých škol tak, aby bylo možné zohlednit kvalitu a zaměření škol, studijní úspěšnost, spolupráci vysokých škol s průmyslem a podnikatelskou sférou, aktivity škol v regionu, zvláště pak nová metodika financování podpoří výzkum a vývoj na vysokých školách. Vláda legislativně a daňově podpoří financování činnosti vysokých škol z více zdrojů.

6.3. Děti, mládež, sport

Vláda v oblasti práce s dětmi a mládeží bude všestranně vytvářet podmínky pro rozvoj zájmového vzdělávání a vzdělávání v uměleckých a jazykových školách, jako nedílné součásti vzdělávacího systému. Zároveň se zaměří na zkvalitnění právního prostředí, zvláště na prosazování garanční a atestační funkce státu při práci s dětmi a mládeží, a na podporu organizací realizujících zájmové aktivity ve volném čase dětí a mládeže.

Vláda bude prosazovat, aby se prevence sociálně patologických jevů, zvláště drogové závislosti mladistvých, řešila účinnou meziresortní spoluprací.

Vláda bude podporovat rozvoj a sociální dostupnost širokého spektra forem sportovních činností. Bude nadále vytvářet optimální podmínky pro každodenní systematickou činnost aktivních sportovců, trenérů, cvičitelů. Zvýšenou pozornost bude věnovat zejména přípravě sportovně talentované mládeže a podpoře státní sportovní reprezentace.

6.4. Informační společnost

Vláda se hlásí k myšlence podpory a rozvoje informační společnosti jako důležitého nástroje pro rozvoj vzdělanosti, ekonomiky a služeb veřejné správy. Vláda bude podporovat zavádění informačních technologií do běžného života občanů, veřejné správy, zdravotnictví a sociálních služeb. Při realizaci těchto cílů bude vláda vycházet z principů obsažených ve Státní informační a komunikační politice (e-Česko 2006). Cílem je zejména do roku 2006 umožnit elektronické vyřizování nejdůležitějších úředních agend, dosáhnout alespoň 50% počítačové gramotnosti a maximální dostupnosti informačních technologií. Stanovením jasných regulačních pravidel vláda podpoří rozvoj a kvalitu konkurenčního prostředí v telekomunikacích a poštovních službách a umožní zahájení pravidelného digitálního televizního vysílání.

Konkrétně vláda zejména:

připraví návrh zákona o elektronických komunikacích,

připraví zákon o výměně dat ve veřejné správě (zákon o registrech),

bude pokračovat v koordinaci a integraci služeb komunikační infrastruktury pro veřejnou správu,

připraví Státní strategii vysokorychlostního přístupu k internetu s cílem dosáhnout pro cca 80% obyvatelstva ekonomicky i technicky dostupné připojení,

bude pokračovat v rozvoji Portálu veřejné správy, včetně možnosti elektronického náhledu do vybraných registrů a možnosti elektronicky podávat nejčastější úřední podání,

podpoří další rozvoj informačních technologií ve školách,

bude uskutečňovat Národní program počítačové gramotnosti,

dokončí připojení všech veřejných knihoven k internetu,

připraví Národní strategii přechodu na digitální televizní a rozhlasové vysílání, včetně garance postavení médií veřejné služby.

6.5. Kultura

Za největší bohatství naší země považuje vláda schopnosti a nadání občanů a tudíž chápe kulturu a národní kulturní poklad jako významný faktor rozvoje ČR.

Vláda podpoří existenci a činnost základní kulturní infrastruktury a bude dále podporovat nevládní kulturní organizace a jednotlivce s cílem rozvíjet bohatě strukturované multikulturní společenství a s důrazem na podporu soudržné a tvořivé občanské společnosti.

Vypracuje a předloží ke schválení návrh zákona o veřejné podpoře kultury, připraví systém jejího vícezdrojového financování. Vláda si je vědoma své povinnosti pečovat o památníky, muzea a instituce související s tradicí české státnosti a v této souvislosti vnímá a potvrzuje také svou odpovědnost za jejich stav.

Vláda bude dbát na to, aby v duálním systému rozhlasového a televizního vysílání byl vytvořen odpovídající prostor jak pro veřejnoprávní, tak pro soukromé vysílatele. Podpoří proces digitalizace zajišťující širší programovou nabídku televizního a rozhlasového vysílání.

Vymezí při realizaci své kulturní politiky také odpovídající postavení české kinematografii a vypracuje nový model jejího financování.

Významnou součástí občanské společnosti jsou církve a náboženské společnosti. Vláda hodlá pokračovat v uspořádání majetkových vztahů mezi nimi na jedné straně a státem na straně druhé a předloží k veřejné diskusi koncepci nového modelu jejich ekonomického zabezpečení.

7. Právní stát

7.1. Demokracie a ústavnost

Vláda je odhodlána upevňovat důvěru občanů v instituce veřejné moci a podporovat vytváření možností občanské aktivity při správě věcí veřejných. Proto za svůj prvořadý úkol považuje

těž vypracování a prosazení ústavního zákona o referendu, podle něhož by občané mohli o zásadních obecných otázkách výkonu státní moci rozhodovat přímo svým hlasováním.

Vláda si je vědoma, že k přijetí ústavní úpravy obecného referenda je třeba dosáhnout širšího konsensu politických sil v obou komorách Parlamentu. Pokud se jí této shody nepodaří dosáhnout, připraví úpravu umožňující referendum o přijetí Smlouvy o ústavě pro Evropu, s cílem dát občanům příležitost rozhodnout o tomto významném integračním kroku.

Vláda chce pokračovat v započaté diskusi o ústavních změnách.

Za svůj další cíl považuje vláda zajištění rovného přístupu ke všem právům zaručeným Listinou, úmluvami o lidských právech a právem Evropské unie. Bude analyzovat doporučení mezinárodních kontrolních orgánů smluv o lidských právech a naplňovat je při realizaci své politiky. Vytvoří mechanismy k realizaci rozhodnutí všech kontrolních orgánů v individuálních případech.

7.2. Veřejná správa

Vláda provede podrobnou analýzu fungování veřejné správy a bude pokračovat v její racionalizaci. Vláda rozšíří využitelnost informačního systému veřejné správy, propojí subsystémy a registry veřejné správy, využitelné i pro potřebu veřejnosti, s cílem dosáhnout nejen úspor, ale zejména zrychlit správní procesy, odstranit duplicity a zúžit státní aparát.

Záměrem vlády je zajistit nezávislý personální a organizační audit ve všech resortech, jehož předmětem bude jak samotný výkon státní správy, tak činnosti dalších organizačních složek státu a příspěvkových organizací, a dokončit tak připravovanou reformu ústřední státní správy s cílem zvýšit její funkčnost a efektivnost, omezit počet ústředních správních úřadů a jejich zaměstnanců. Výsledkem by mělo být posílení strategického řízení, dopracování systému státní služby a zavádění výkonnostních auditů. Vláda posílí dohled nad efektivností práce ústředních úřadů a soudržnost tvorby a realizace politik.

Vláda bude prosazovat posílení vnitřního kontrolního systému veřejných financí.

Vláda provede rozbor činností přenesených v podobě výkonu státní správy na územní samosprávné celky a stanoví nový způsob výpočtu příspěvku státu na úhradu nákladů spojených s výkonem této přenesené působnosti.

7.3. Očista právního řádu a odstraňování administrativních bariér pro podnikání

Vláda vyhodnotí efektivnost právního řádu a připraví k diskusi projekt celkové revize právního řádu s cílem vytvořit základy pro jeho zjednodušení cestou kodifikace, odstranit překrývání právních norem, různé instituty pro úpravu týchž věcí a prosadit koncepční přístup při dalším utváření právního řádu. Vláda bude prosazovat také racionálnější způsob vzniku a přijímání práva Evropské unie na úrovni jejích orgánů, neboť je nanejvýš důležité zajistit účelnou provázanost vnitřního právního řádu s právem Evropské unie.

Vláda přezkoumá soulad podmínek pro podnikání stanovených v jednotlivých právních předpisech a prosadí opatření směřující k urychlení zápisu do obchodního rejstříku, srovnatelnému se státy s vyspělou ekonomikou.

7.4. Soudnictví

V oblasti soudnictví chce vláda postupně odstraňovat příčiny neúměrného prodlužování soudních řízení. Bude prosazovat efektivnější vnitřní uspořádání soudů s cílem dosáhnout plynulejšího vyřizování soudní agendy. Vláda bude usilovat o snižování potenciálních soudních sporů, jednak podporou dalšího rozvoje probační a mediační služby, jednak vytvořením systému mimosoudního řešení sporů, zejména rodinné a pracovněprávní a obchodní povahy, s případným využitím nevládních neziskových subjektů.

Vláda se zasadí o dokončení široké odborné diskuse nad návrhem nového občanského zákoníku tak, aby tento zákoník mohl být Parlamentem posouzen počátkem následujícího volebního období.

V návaznosti na již předložený návrh nového trestního zákona vláda připraví návrh rekodifikace trestního práva procesního, který bude sledovat další urychlení trestního řízení zejména v tzv. bagatelních věcech a oproštění soudů od zbytečných úkonů tak, aby bylo možné daleko větší pozornost věnovat stíhání závažné kriminality.

Dohledová oprávnění vůči soudům budou zaměřena na významnější snížení neskončených soudních věcí a na dosažení potřebné rychlosti a plynulosti soudního řízení, zejména obchodních a pracovněprávních sporů. K tomu bude využívána také elektronicky vedená evidence všech soudních případů, umožňující důslednější kontrolu práce soudů. S cílem stabilizovat justici vláda předloží návrh novely zákona o soudech a soudcích.

V oblasti vězeňství bude vláda prohlubovat diferencovaný výkon trestu s důrazem na předcházení trestné činnosti především s rasovým podtextem, na opatření směřující proti drogové závislosti, na individualizaci resocializačních programů a vytvářením možností pro vyšší zaměstnanost odsouzených.

8. Zemědělství a venkov, ochrana životního prostředí, regionální rozvoj, doprava

8.1. Zemědělství a rozvoj venkova

Vláda bude usilovat o to, aby ve venkovském prostoru byly zemědělství a venkov schopny plnit nejen funkce produkční, ale také environmentální a sociální. Vláda podpoří spravedlivou soutěž českých zemědělců v evropském konkurenčním prostředí uplatňováním systému přímých plateb a programů podporovaných z prostředků Evropské unie a zároveň využíváním národních doplňkových přímých plateb a programů státní pomoci. Zabezpečí plné spolufinancování programů podporovaných z prostředků Evropské unie.

V souladu se Společnou zemědělskou politikou Evropské unie bude vláda podporovat:

konkurenceschopnost zemědělců,

harmonický rozvoj venkovských oblastí, včetně krajových a lokálních specifíků,

rozvoj cestovního ruchu, agroturistiky a služeb s tím souvisejících,

mimoprodukční a environmentální funkce zemědělství včetně obnovitelných zdrojů energie,

ekologické zemědělství, včetně zpracování a prodeje ekologických potravin jako formu hospodaření na zemědělské půdě,

konkurenceschopnost potravinářského a zpracovatelského průmyslu s cílem zajistit maximální pestrost, kvalitu a bezpečnost potravin pro spotřebitele,

propojení zemědělské prvovýroby a zpracovatelského průmyslu.

Vláda:

bude podporovat integraci zemědělských prvovýrobců do odbytových družstev a organizací. Podpoří efektivní export zemědělských a potravinářských produktů. Prostřednictvím cílených propagačních kampaní bude zvyšovat spotřebu domácí produkce,

postupně stabilizuje vlastnické vztahy v zemědělství dokončováním restitučních a transformačních procesů v zemědělství, urychlí realizaci pozemkových úprav a proces prodeje státní půdy, bude podporovat rozvoj trhu se zemědělskou půdou tak, aby postupně docházelo k majetkové stabilizaci zemědělců z hlediska půdní držby. Převod zemědělské půdy na hospodářící subjekty bude probíhat za ekonomicky přijatelných podmínek s možností dlouhodobých splátek a ručení zemědělskou půdou,

bude usilovat o zkvalitnění a zjednodušení systému veterinárních a fyto-sanitárních kontrol při výrobě potravin,

při respektování všech příslušných norem Evropské unie, bude bránit nadměrnému byrokratickému zatížení podnikatelských subjektů v zemědělství,

ve spolupráci s kraji se soustředí na vytvoření efektivního systému všestranné podpory přípravy projektů na čerpání prostředků ze strukturálních a rozvojových fondů,

podpoří celoživotní program vzdělávání pro pracovníky v zemědělství,

bude pokračovat ve vodohospodářské politice s cílem udržení vody v krajině a zabezpečení ochrany před povodněmi a omezení eroze, včetně podpory další výstavby vodohospodářské infrastruktury v oblasti čištění vod.

Lesy jsou národním bohatstvím; proto bude vláda lesní hospodářství orientovat na trvalý rozvoj jeho mimoprodukčních i produkčních funkcí a zlepšování zdravotního stavu lesů. Vláda bude podporovat rozvoj přírodě blízkého a šetrného hospodaření v lesích, při využití potenciálu státního lesního majetku se zachováním stávající struktury. Podpoří domácí a především regionální zpracování tuzemského dříví, jako významný zdroj zaměstnanosti a prosperity ve venkovských regionech.

Cílem vlády je zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a posílení stability venkovských mikroregionů. Vláda bude sledovat hospodářskou, společenskou, environmentální a kulturní situaci venkovských oblastí a podporovat rozvoj venkova z evropských i národních programů.

Vláda se bude zaměřovat zejména na posílení rozmanitosti hospodářských činností na venkově, zlepšení občanského vybavení a služeb, včetně nezbytné infrastruktury, a zlepšení

životního prostředí – přírody, krajiny a kulturního dědictví. V těchto oblastech se zaměří zejména na tvorbu nových pracovních míst a zlepšení podmínek pro život rodin a mladých lidí.

Vláda připraví Strategii rozvoje venkova ČR jako podkladu pro přípravu programu k využití Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v období 2007-2013.

8.2. Ochrana životního prostředí

Vláda věnuje prvořadou pozornost plnění Státní politiky životního prostředí schválené do roku 2010.

Vláda:

bude prosazovat principy Aarhuské úmluvy o účasti veřejnosti na rozhodování ve věcech životního prostředí a zachová současnou úroveň občanských práv v této oblasti,

vytvoří podmínky pro kvalitní péči o soustavu chráněných území NATURA 2000 a bude přitom podporovat větší zainteresovanost vlastníků, obcí a neziskového sektoru a finanční náhrady za způsobené újmy. Vláda vyhlásí Chráněnou krajinnou oblast Český les.

Vláda dále:

prosadí návrh zákona o podpoře výroby elektřiny a tepelné energie z obnovitelných zdrojů energie,

přijme Národní alokační plán ČR k obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů připravený v souladu s cíli Státní energetické koncepce ČR a prosadí zákon o obchodování s povolenkami a od roku 2005 obchodování zahájí.

Vláda projedná koncepci rozpočtově neutrální ekologické daňové reformy a předloží návrhy příslušných zákonů. Připraví „Program podpory alternativních paliv v dopravě“ a navazující zákonnou úpravu s cílem zvýšit podíl alternativních paliv v dopravě.

8.3. Regionální rozvoj a územní plánování

Cílem vlády je harmonický rozvoj jednotlivých regionů státu. Vláda bude systematicky sledovat a vyhodnocovat dosavadní ekonomický, sociální a společenský rozvoj jednotlivých regionů a aktualizovat vymezení regionů hospodářsky slabých a strukturálně postižených. Pro řešení problémů těchto regionů bude využívat prostředků Evropské unie i Národního programu regionálního rozvoje.

Vláda vytvoří podmínky pro plné využití prostředků Evropské unie umožňujících řešení problémů hospodářsky a strukturálně postižených regionů. Zvláště bude podporovat projekty, které přinášejí zvýšení zaměstnanosti a zvyšování kvalifikace pracovní síly. Pro tyto programy zajistí ve spolupráci s kraji a obcemi nutné prostředky na finanční spoluúčast se zvláštním zřetelem na severozápadní Čechy, severní a jižní Moravu.

Cílem Národního programu regionálního rozvoje bude:

působit na snižování míry nezaměstnanosti,

podporovat restrukturalizaci průmyslu i nové investice,

diferencovaně podporovat rozvoj malého a střední podnikání,

podporovat vybudování nutné infrastruktury zejména v oblastech, ve kterých není možné použít finanční prostředky Evropské unie.

Vláda poskytne pomoc zejména strategickým a páteřním projektům pro rozvoj regionů. Vláda bude vyrovnávat nepříznivé rozdíly ve vývoji v hospodářsky a strukturálně postižených regionech a bude podporovat meziregionální a přeshraniční spolupráci. Vláda bude podporovat rozvoj a regeneraci měst a spolupráci měst a venkova.

Vláda zvětší objem veřejných investic zejména do dopravní infrastruktury; k tomu připraví návrh zákona o veřejně soukromých partnerstvích (PPP).

Rozdělení prostředků z fondů Evropské unie na regionální rozvoj vláda určí novým programovým dokumentem „Strategie regionálního rozvoje České republiky“, jehož cílem je razantní zvýšení regionální konkurenceschopnosti, podpory znalostní ekonomiky a ekonomiky služeb.

Vláda připraví nový stavební zákon s cílem zpřehlednit, zjednodušit a zkrátit stavební řízení, územní plánování a územní rozvoj.

8.4. Cestovní ruch

Vláda vytvoří jednotný systém cestovního ruchu, podporovaný prezentací ČR v zahraničí a novými studijními obory, a zároveň zdokonalí kontrolu nad poskytováním služeb cestovního ruchu a navrhne zdokonalit právní podmínky pro rozvoj cestovního ruchu.

Vláda předloží návrh novely zákona o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu, jejímž cílem je zajištění ochrany klientů před nezodpovědným chováním některých cestovních kanceláří, porušujících pravidla podnikatelské etiky. Vláda bude podporovat rozvoj cestovního ruchu i zjednodušením cestovních formalit pro zahraniční návštěvníky.

9. Obrana a vnitřní bezpečnost

9.1. Obrana

Vláda bude upevňovat bezpečnost ČR a zvyšovat její obranyschopnost zejména dokončením vojenské integrace do Severoatlantické aliance (NATO) a účastí na Evropské bezpečnostní a obranné politice a budováním profesionální, pružné a mobilní armády, schopné reagovat na nové hrozby, včetně hrozeb asymetrického charakteru, a zmenšovat rizika s těmito hrozbami spojená.

Vláda bude stejnou měrou usilovat o zvýšení bezpečnosti ČR i součinností v rámci celosvětových a regionálních organizací, především v Organizaci spojených národů, v Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.

Vláda bude i nadále vytvářet podmínky pro aktivní zapojení ozbrojených sil ČR do operací na podporu míru, humanitárních operací a protiteroristických operací, v souladu s koncepcí zahraniční a bezpečnostní politiky, která bude podle potřeby aktualizována.

Armáda České republiky (AČR) musí přizpůsobit svou organizační strukturu tak, aby byla schopna čelit takovým novým hrozbám, jaké představuje zejména terorismus. Proto bude úkolem vlády vybudovat plnou síťovou integritu území ČR, kompatibilní se spojenci. Vláda také dokončí organizační sloučení Ministerstva obrany a Generálního štábu a zajistí efektivní součinnost AČR s integrovaným záchranným systémem. Souběžně s tím bude prohloubeno civilní řízení a civilní kontrola AČR, především zvýšeným důrazem na působení Parlamentu ČR a Bezpečnostní rady státu. Kvalifikované civilní řízení znamená především zvýšenou odpovědnost civilních složek za zajišťování obrany.

Prioritou vlády bude dosáhnout plné profesionalizace AČR k 1. lednu 2005 a úrovně počátečních operačních schopností do konce roku 2006. Jednotky AČR musí být schopné plnit jak obranné úkoly v rámci NATO tak i úkoly, kterými budou pověřeny evropské bezpečnostní síly v rámci bezpečnostní a obranné politiky Evropské unie.

Vláda bude podporovat co nejširší zapojení českého průmyslu do procesu modernizace a přezbrojení AČR. Vláda bude podporovat účelnou specializaci ozbrojených sil, ale považuje za nezbytné zachovat plnou funkčnost AČR, složené z pozemních i vzdušných sil, kvalitních sil podpory a zabezpečení i jednotek, zajišťujících pomoc při zvládání krizových situací nevojenského charakteru.

Vláda bude klást důraz na spolupráci s územní samosprávou. Regionům a obcím, kterých se dotkne rušení posádek, pomůže bezúplatným převodem nepotřebného majetku či pomocí při odstraňování ekologických škod a dále bude využívat i všech možností pro tvorbu sociálních programů.

Vláda dokončí legislativní i jiné kroky, směřující k reformě zpravodajských služeb tak, aby mohly být efektivním nástrojem obrany proti novým bezpečnostním hrozbám.

9.2. Vnitřní bezpečnost

Vláda považuje zajištění bezpečnosti občanů, ochrany jejich práv, životů, zdraví a majetku za svou prioritu.

Vláda se zasadí o intenzivní boj proti korupci a šedé ekonomice. Za účinný nástroj prevence korupce vláda přitom pokládá zejména maximální transparentnost při nakládání s veřejnými prostředky, vláda bude současně navrhopvat a prosazovat taková organizační a v případě potřeby i legislativní opatření, která umožní kompetentním orgánům korupci odhalovat, stíhat a trestat ještě efektivněji než dosud.

Vláda bude klást důraz na důsledné odhalování a potírání organizovaného zločinu ve všech jeho podobách, zejména na úseku obchodu s lidmi, nelegálního obchodu s drogami a zneužívání informačních technologií. Vláda se zaměří na omezování možnosti legalizace výnosů z trestné činnosti.

Vláda bude podporovat zavedení trestnosti recidivy některých přestupků a zasadí se o vytvoření podmínek pro efektivní využití tohoto institutu.

Vláda bude i nadále přijímat systémové kroky v boji proti terorismu, vedoucí ke snížení zranitelnosti ČR před útoky namířenými proti jejímu teritoriu a jejím zájmům v zahraničí.

Vláda bude pokračovat v podpoře prohlubování mezinárodní policejní spolupráce zejména zapojení Policie České republiky do práce v EUROPOLU a do mnohostranných mezinárodních policejních aktivit. Vláda bude usilovat o aktivní zapojení ČR do Evropské bezpečnostní a obranné politiky (ESDP).

Vláda se bude i nadále intenzivně zabývat násilnou kriminalitou a znepokojujícími formami obecné kriminality, jakými jsou např. krádeže aut a věcí z nich, vloupání do bytů a rekreačních objektů. Nedílnou součástí postupu proti této kriminalitě bude podpora dalšího rozvoje situační a sociální prevence kriminality, včetně podpory preventivních programů na místní úrovni. Pozornost bude věnována systémovému přístupu k práci s delikventní mládeží.

Vláda v boji proti nejzávažnějším formám organizované kriminality podpoří nové, ve světě již osvědčené, instituty, které jsou způsobilé učinit potírání této kriminality efektivnější – např. institutem korunního svědka.

Vláda nepokládá za uspokojující postavení obětí kriminality, proto bude hledat další možnosti jejich účinnější podpory.

Vláda zintenzivní aktivity zaměřené na zvýšení bezpečnosti silničního provozu.

Vláda bude uplatňovat aktivní politiku a rozvoj koncepce integrace cizinců na území ČR. Vláda bude současně přijímat konkrétní opatření směřující k eliminaci nelegální migrace, nelegálního zaměstnávání cizinců a všech souvisejících negativních jevů. V souladu s mezinárodními závazky bude usilovat o spravedlivé a efektivní azylové řízení a zároveň však bude přijímat opatření k omezení zneužívání azylového systému.

Vláda bude intenzivně připravovat a realizovat opatření vedoucí k plnému zapojení ČR do schengenského prostoru v nejbližším možném termínu.

Vláda bude podporovat proces vytváření policie jako moderního evropského bezpečnostního sboru, u kterého je policejní práce chápána jako služba občanovi. Vláda bude věnovat trvalou pozornost vytváření podmínek pro dobrou spolupráci orgánů Policie České republiky s občany a s orgány veřejné správy při předcházení a odhalování trestné činnosti.

Vláda pokládá za svůj úkol také zdokonalování existujícího systému koordinace zpravodajských služeb.

Vláda je rozhodnuta dále posilovat připravenost ČR na vzniklá bezpečnostní rizika, rozvíjet složky integrovaného záchranného systému a připravit podmínky pro vznik úřadu pro mimořádné události bez nároku na zvýšení počtu ústředních orgánů státní správy.

10. Zahraniční politika

Zahraniční politika vlády vychází ze zájmů českých občanů. Jejím cílem je spoluvytvářet co nejlepší podmínky pro demokratický vývoj v míru, hospodářskou prosperitu a stálé zvyšování životní úrovně obyvatel.

Plnoprávné členství ČR v Evropské unii od 1. května 2004 je pro ČR velkou příležitostí a zároveň výzvou. Vytváří nový rámec pro formulování a provádění zahraniční politiky. Česká republika má možnost poprvé ve své historii spoluutvářet politiku jednoho z nejvýznamnějších seskupení na světě. Rozšířená Evropská unie bude vlivným partnerem Spojených států amerických a tato spolupráce může přispět k účinnějšímu řešení světových problémů, ke snížení napětí a k většímu respektování mezinárodního práva. Toto partnerství podpoří úsilí k vytvoření mezinárodního společenství, založeného na respektu k chartě Organizace spojených národů, v němž jsou společně identifikovány a zvládány hrozby a rizika a v němž se rozvíjejí různé formy politické a hospodářské spolupráce. Vstupem do Evropské unie se otevřel ČR největší světový trh, jehož výhod může plně využívat. Pro ČR, její bezpečnost a mírový vývoj má mimořádný význam, že všichni její sousedé jsou členy Evropské unie, a s výjimkou Rakouska též Organizace Severoatlantické smlouvy.

Vláda bude:

provádět aktivní a vyváženou zahraniční a bezpečnostní politiku, založenou na principech demokracie, mezinárodního práva, multilateralismu a spojeneckých závazcích,

nadále podporovat úsilí Organizace spojených národů a mezinárodního společenství předcházet ozbrojeným konfliktům a válkám, řešit vzniklé konflikty především mírovou cestou a čelit novým bezpečnostním hrozbám účinnými opatřeními,

podporovat evropský integrační proces s cílem vytvořit sjednocenou, demokratickou, sociálně soudržnou, prosperující a mírovou Evropu bez napětí, Evropu svobodných občanů a spolupracujících regionů. Silná a vlivná Evropská unie představuje významný faktor řešení světových problémů, a tím i problémů, s nimiž je v éře globalizace konfrontována ČR.

Vláda se ve svém funkčním období do června 2006 soustředí v oblasti zahraniční politiky na tyto hlavní otázky:

Aktivní účast ČR v Evropské unii

Cíle a úkoly politiky ČR jsou rozvedeny zejména v kapitole 3 tohoto prohlášení.

Aktivní účast v Organizaci Severoatlantické smlouvy

Vláda přikládá velký význam budování evropského a euroatlantického bezpečnostního systému při předcházení krizím a ozbrojeným konfliktům a jejich účinnému zvládnutí v případě, že k nim dojde.

Vláda bude podporovat kroky vedoucí k posílení partnerských vztahů mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými a Kanadou a společný přístup k eliminaci současných akutních nebezpečí a hrozeb, jako je mezinárodní terorismus, šíření zbraní hromadného ničení, mezinárodní kriminalita.

Prvořadou pozornost bude vláda věnovat rozvíjení těsných vztahů se sousedními státy. Nadále bude věnovat pozornost visegrádské spolupráci a středoevropskému prostoru.

Ve vztahu k otázkám souvisejícím s koncem a důsledky druhé světové války bude vláda vycházet z česko-německé deklarace z roku 1997 a z usnesení Poslanecké sněmovny PČR z 24.dubna 2002.

Česká republika se jako členský stát Evropské unie zapojí do stabilizačního a asociačního procesu v oblasti Balkánu.

V oblasti Blízkého a Středního východu bude vláda podporovat úsilí k mírovému řešení palestinsko-izraelského konfliktu, ke snížení napětí a k zajištění bezpečnosti, stability a hospodářské prosperity regionu. Vláda vyslovuje plnou podporu „cestovní mapě“, na níž se shodly USA, Evropská unie, Rusko a Organizace spojených národů i příslušným rezolucím Rady bezpečnosti Organizace spojených národů, jejichž cílem je spravedlivé a trvalé řešení palestinsko-izraelského konfliktu zajištěním bezpečných hranic Izraele a vytvořením samostatné životaschopné a demokratické Palestiny.

Vláda bude usilovat , aby se ČR dle svých možností podílela na obnově míru, a nastolení demokracie a prosperity v Iráku a v Afghánistánu.

Vláda si je vědoma potřeby existence smlouvy mezi ČR a Svatým stolcem.

Vláda bude věnovat trvalou pozornost mnohostranným vztahům a účasti ČR v mezinárodních organizacích. Mezinárodní organizace hrají důležitou úlohu při vytváření fungujícího mezinárodního řádu v současném měnícím se světě na základě mezinárodního práva. Česká republika se aktivně podílí na činnosti mezinárodních organizací, z nichž za nejvýznamnější považuje Organizaci spojených národů, v jejich úsilí snížit mezinárodní napětí, odstraňovat kořeny ozbrojených konfliktů i zdroje mezinárodního terorismu a zamezovat unilaterálním akcím, které vedou k destabilizaci mezinárodního řádu. Bude podporovat kroky Organizace spojených národů vedoucí k realizaci rozvojových cílů Programu tisíciletí z roku 2000 včetně snížení světové chudoby. Vláda bude podporovat posílení role Organizace spojených národů i potřebnou reformu Rady bezpečnosti Organizace spojených národů. Česká republika se bude nadále podílet na činnosti Rady Evropy, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a dalších regionálních uskupení.

Vláda bude věnovat trvalou pozornost ekonomické dimenzi zahraniční politiky, pro níž se díky členství v Evropské unii vytváří nový prostor. Bude využívat poznatků a zkušeností, které mají členské státy Evropské unie v této oblasti. Péče o rozvoj vnějších ekonomických vztahů bude patřit mezi prioritní úkoly českých zastupitelských úřadů.

Nedílnou součástí zahraniční politiky ČR je zahraniční rozvojová spolupráce, humanitární pomoc a podpora transformačních demokratických procesů.

Mezi trvalé úkoly zahraniční politiky patří prezentace ČR a její kultury v zahraničí; ČR přikládá velký význam udržování a rozvíjení vztahů s krajany.

11. Legislativní činnost vlády

Vláda, kromě návrhů zákonů uvedených v předchozích bodech tohoto programového prohlášení, hodlá předložit některé další návrhy zákonů, a to zejména:

návrh zákona o kontrole zpravodajských služeb Parlamentem,

návrh zákona o střetu zájmů,

návrh zákona o územním členění státu,

návrh novely zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.

Vláda zároveň zahájí diskusi s relevantními politickými silami o způsobu řešení právní úpravy úpadku vzhledem k výše uvedenému záměru vlády předložit rozsáhlejší novelu stávajícího zákona o konkursu a vyrovnání a k současně předložené rozsáhlé poslanecké novele zákona o konkursu a vyrovnání.

Vláda v podobě věcných záměrů bude projednávat:

návrh nového systému důchodového zabezpečení,

návrh nového systému sociální péče a sociálních služeb a státní sociální podpory,

návrh reformy systému zdravotní péče, včetně systému zdravotnických zařízení, způsobu jejich utváření, vybavení a financování,

návrh racionalizace systému státní správy.

Vláda je rovněž připravena pokračovat v diskusi o návrzích zákonů, které byly Parlamentu předloženy předchozí vládou a nebyly ještě Parlamentem schváleny.

12. Závěr

Vláda České republiky věří, že důsledná realizace jednotlivých cílů vládního prohlášení přispěje k řešení aktuálních problémů České republiky, zlepší život jejích občanů a celkově posílí postavení České republiky ve světě.

Vláda, přesvědčena, že diskuse o představeném programu je nezbytnou podmínkou demokratického dialogu v zájmu rozvoje celé společnosti, je připravena k široké komunikaci s Parlamentem, prezidentem republiky a veřejností.